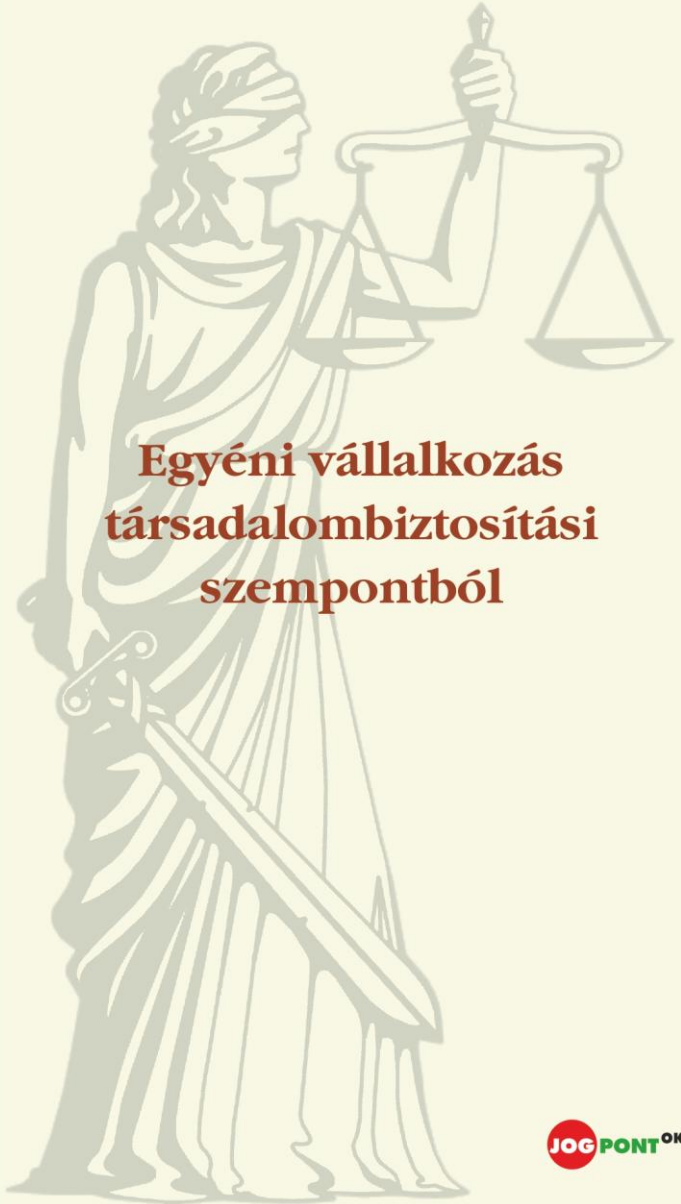

TÁRSADALOM- BIZTOSÍTÁS

**Egyéni vállalkozás
társadalombiztosítási
szempontból**

**JOGPONTOK
KISKÖNYVTÁR**

A kiadványt írta és szerkesztette:

BLOOM HILL Kft.

Dr. Hegyi Livia

Dr. Németh András

Dr. Krausz Róbert

Dr. Fischer Sándor

Dr. Antalfy Gábor

A kiadvány a GINOP 5.3.3- 15-2015-00002

„Észak-Magyarországi JOGPontok”

Jogszerű foglalkoztatás projekt keretében készült

Felelős kiadó:

Kereskedők és Vendéglátók Országos

Érdekképviseleti Szövetsége KISOSZ

Dr. Antalfy Gábor elnök

Nyomda:

SzT. SZÍN-vonal Bt. Miskolc

**Egyéni vállalkozás társadalombiztosítási
szempontból**

Észak-Magyarországi JOGpontok

Bevezetés

Az egyéni vállalkozásról röviden

Abban az esetben, ha egy természetes személy gazdasági társaság alapítása nélkül kíván üzletszerű gazdasági tevékenységet folytatni, akkor választhatja az egyéni vállalkozást, mint vállalkozási formát. E kiadvány megírásakor a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 421.553 regisztrált egyéni vállalkozó volt Magyarországon.¹

Az egyéni vállalkozás fentieknek megfelelően népszerű vállalkozási formának számít, így különösen fontos megismerni az ebben a vállalkozási formában rejlő előnyöket és hátrányokat.

Fő előnye, hogy a gazdasági társaságok alapításával és fenntartásával ellentétben, rendkívül könnyű az egyéni vállalkozóvá válás folyamata, valamint a vállalkozás bármikor szüneteltethető, majd folytatható, illetve meg is szüntethető. Az egyszerű ügyintézés mellett a tevékenység alapításával és megszüntetésével járó költségek is jóval

¹https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_qvd005c.html?down=597.6 (októberi adatok, 2016.11.25. állapot)

alacsonyabbak ebben az esetben. Az alapításhoz elegendő személyesen az ország bármely okmányirodájában vagy elektronikus úton (ügyfélkapun keresztül) bejelenteni a tevékenység megkezdését, így se ügyvédre, se meghatározott mértékű kezdő tőkére nincs szükség. Megszüntetés esetén elegendő egy záró bevallás elkészítése és a vállalkozói igazolvány leadása (ha kiváltásra került) vagy változás-bejelentő adatlap kitöltése.

Így az egyéni vállalkozás optimális lehet másodállásban folytatott tevékenység végzésére, vagy akkor, ha egy gazdasági ötlet piacon való szereplésének megítélése a cél. Ha főfoglalkozású egyéni vállalkozásról van szó, ez ideális lehet szezonálisan ingadozó piacon való tevékenykedésre a tevékenység szüneteltetésének lehetősége miatt.

Fontos azonban megjegyezni, hogy a korlátolt felelősségű gazdasági társaságokhoz képest kockázatosabb vállalkozási formáról van szó, ugyanis az egyéni vállalkozó természetes személyt az egész magánvagyonára kiterjedő korlátlan felelősség terheli a vállalkozásában felmerülő kötelezettségekért.

A társadalombiztosítási rendszerről röviden

A társadalombiztosítás az állami szociális ellátórendszer része, amely az egészség- és nyugdíjbiztosítás nagy ágaira osztható. Szolidaritási alapon és közös kockázatvállalás alapján működő rendszerről van szó, amelyhez mindenki járulékfizetéssel járul hozzá.

Az egyén által képzett tartalékokon túl, az állam ebből a közös tartalékból fedezi a segítségre szoruló állampolgárai szociális biztonságát. Így az állampolgárok befizetések fejében igénybe vehetnek egyes előre szabályozott kockázatok megvalósulása esetén meghatározott típusú és mértékű ellátásokat. Ez az egészségbiztosítás terén lehet például táppénz vagy baleseti ellátás, a nyugellátási rendszer keretében pedig az öregségi nyugdíjon túl rokkantsági vagy özvegyi nyugdíj is.

Törvények és rendeletek sora szabályozza ennek az ellátó rendszernek a működését, többek között a befizetések mértékét és módját, az ellátások típusait és a juttatások feltételeit.

Jelen kiadvány célja a társadalombiztosítás egyéni vállalkozókra vonatkozó szeptének a bemutatása.

Egyéni vállalkozás alapvető közterhei

Az egyéni vállalkozó sajátos pozícióban van, mivel önmaga foglalkoztatója is egyben. Így egyedül köteles a hagyományosan a munkavállalókat és a munkáltatókat megillető terhek megfizetésére is.

Ebben a fejezetben a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.) hatálya alá tartozó egyéni vállalkozókra vonatkozó szabályok bemutatására kerül sor. A következő fejezet foglalkozik az ettől eltérő egyszerűsített vállalkozási adó vagy kisadózó vállalkozások tételes adójának szabályait választó egyéni vállalkozókra vonatkozó szabályokkal.

1. Személyi jövedelemadó

A fejezetben foglalt járulékok pontos meghatározása szempontjából elengedhetetlen az egyéni vállalkozókra vonatkozó személyi jövedelemadó szabályok rövid bemutatása, ugyanis a járulékok a személyi jövedelemadó alapját képező jövedelem mértékéhez igazodnak.

Először is fontos tisztázni, hogy nem minden egyéni vállalkozás tartozik az Szja tv. hatálya alá. Ennek megfelelően a törvény meghatározása szerint egyéni vállalkozónak minősül az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (Ev.tv.) szerinti egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő magánszemély, az említett nyilvántartásban rögzített tevékenysége(i) tekintetében, kivéve az a magánszemély, aki:

- ingatlan-bérbeadási vagy
- szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatása

szórána az önálló tevékenységből származó jövedelemre, vagy a tételes átalányadózással vonatkozó rendelkezések alkalmazását választja. Ez a fajta kivétel a társadalombiztosítási járulékok és a szociális hozzájárulási adó megfizetése esetén nem jelenik meg.

Az Szja tv. a jövedelem kiszámítására két módszer közötti választási lehetőséget enged:

- költségek tételes elszámolása alapján a vállalkozói jövedelem szerinti adózás vagy
- átalányadózás.

a. Vállalkozói jövedelem szerinti adózás

Az első esetben az egyéni vállalkozó a jövedelmét a vállalkozói bevételből az elismert és igazolt költségek levonásával tudja megállapítani, amelyeket a törvény mellékletei részletesen felsorolnak. Ez azt jelenti a gyakorlatban, hogy a törvény tartalmazza a bevételek, a bevételt növelő, illetve csökkentő tételek és az igazolható költségek listáját, amelyek összesítésével kerül megállapításra a vállalkozói jövedelem. A személyi jövedelemadó alapja tárgyévben a vállalkozói jövedelem és az előző évről áthozott, érvényesített veszteség különbözete. Azonban, mint ahogy az a későbbiekben is visszatérő elem lesz, a jogalkotó meghatároz egy jövedelem minimumot, amely összeg után akkor is adózni kell, ha a tényleges tevékenységből származó jövedelem nem érte el ezt az összeget. A személyi jövedelemadó esetén ez a minimum jelenleg a tárgyévi adóalapba beszámítók vállalkozói bevétel 2 %-nak megfelelő összeg.

Fontos megjegyezni, hogy 2017 évtől a személyi jövedelemadó 9 %-os egységes (egykulcsos) adóvá vált a korábbi kétkulcsos rendszerhez képest. A vállalkozói személyi jövedelemadóból kisvállalkozói adókedvezmény

címén legfeljebb a vállalkozói személyi jövedelemadó 70 %-a vonható le a törvényi feltételek megtartása mellett.

Ha ez egyéni vállalkozó a személyi jövedelemadó megfizetésével nyert eredményt saját maga részére ki szeretné venni a vállalkozásából (vállalkozói kivét), akkor ahhoz osztalékadót is kell fizetnie. Az osztalékadó alapját a fentiekben részletezett adózás utáni vállalkozói jövedelem jelenti, azonban további az Szja tv-ben meghatározott csökkentő, illetve növelő tételeket is figyelembe kell venni. A vállalkozói osztalékalap után az adó mértéke 15 %. Itt fontos megjegyezni, hogy az osztalékadó mellett az osztalékalap után az egyéni vállalkozó 14 % egészségügyi hozzájárulást is köteles megfizetni. Ennek az egészségügyi hozzájárulásnak van egy évi felső határa, amely jelenleg 450.000,- Ft. Ez azt jelenti, hogy ha az egyéni vállalkozó az adott évben elérte már ezt a határt, akkor e fölött nem szükséges ilyen típusú hozzájárulást fizetnie. Ebbe az összegbe az osztalékalap után megfizetett hozzájáruláson kívül beletartozik a havonta fizetett egészségbiztosítási járulék (7 %) vagy kiegészítő tevékenységet folytatóknál a havi egészségügyi szolgáltatási járulék (2017-ben 7.110,- Ft) összege is.

b. Átalányadózás

Míg a vállalkozói jövedelemadó módszerét bármely egyéni vállalkozó választhatja, az átalányadózást csak 15 millió Ft-os bevétel korlátig lehet választani, vagy ha kizárólagosan kiskereskedelmi tevékenységet végez az egyéni vállalkozó, akkor 100 millió Ft határig. Ha az egyéni vállalkozó év közben dönt az átalányadózás választásáról vagy elhagyásáról, akkor ezeket az értékhatárokat arányosítani kell az adóévből eltelt idő alapján. Azonban érdemes tudni, hogy ha valaki kilépett vagy ki kellett lépnie (pl.: évközben átlépte a bevételi értékhatárt) az átalányadózás alól, akkor a jelenlegi jogszabályok alapján négy évig nem választhatja újra ezt az adózási módot. Ez alól egy kivétel van akkor, ha a bevételi értékhatár átlépése miatt került ki az egyéni vállalkozó, számára már abban az adóévben újra választható ez az adózási mód, mikortól az előírt bevételi értékhatár növekedett – a jelenlegi 15 millió Ft-hoz képest.

Az átalányban megállapított jövedelem kiszámításakor a vállalkozói bevételt kell alapul venni, amelyet nem lehet bevételt csökkentő tételekkel csökkenteni. A bevételből a jövedelem a törvény által, egyes tevékenységek szerint különböző százalékban meghatározott költséghányad

(költségátalány) levonásával állapítható meg. Ez a hányad különböző tevékenységeknél eltérő mértékű lehet, alapszabályként 40 %-os, de bizonyos feltételek fennállása esetén jóval magasabb arányú is lehet. A költséghányad megállapításánál nem a bejelentett, hanem a bevételt eredményező tényleges tevékenység az irányadó. Mint az a későbbiekben is sokszor előfordul majd, a kiegészítő tevékenységet folytatókra (nyugdíjasokra) eltérő szabályok vonatkoznak, ők csak kisebb mértékű költséghányadot érvényesíthetnek, alapszabályként 25 %-os mértékűt.

2. Társadalombiztosítási járulékok

A főállású egyéni vállalkozó a nyugdíjjárulékot, valamint az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot vállalkozói jövedelem szerinti adózás esetén a vállalkozói kivét, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelem után fizeti meg.

A jogszabályalkotó azonban megállapítja a fizetendő járulékok alsó határát, azaz azt az összeget, amely után mindenképpen meg kell fizetni ezeket, akkor is, ha a

tényleges jövedelem nem éri el ezek szintjét. A hatályos szabályozás alapján:

- nyugdíjjáruléknál havonta legalább a minimálbér (2017-ben 127.500,- Ft),
- egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járuléknál havonta legalább a minimálbér másfélszerese (2017-ben 191.250,- Ft)

után kell járulékot fizetni. Ha az egyéni vállalkozó által személyesen végzett főtevékenység legalább középfokú végzettséget vagy szakvégzettséget igénylő munka, akkor a járulékokat nem a minimálbér, hanem a garantált bérminimum összegéhez igazítva kell megfizetni (a garantált bérminimum összege 2017-ben 161.000 Ft, annak 150 %-a 241.500,- Ft).

Összegezve ezek a járulékok a következőképpen alakulnak:

- nyugdíjjárulék mértéke: 10 %,
- egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék mértéke 8,5 %, amelyből
 - természetbeni egészségbiztosítási járulék 4 %,
 - pénzügyi egészségbiztosítási járulék 3 %,

- munkaerő-piaci járulék 1,5 %.

Kiemelendő, hogy 2017-ben jelentősen nőtt a minimálbér, illetve a garantált bérminimum összege, így a főállású egyéni vállalkozók járuléka is arányosan nőni fognak ettől az évtől kezdődően. A változások eredményeképp a minimálbér 15 %-kal, míg a garantált bérminimum 25 %-kal növekedett. 2018-ban szintén növekedés várható, az előzetes tervek alapján további 8, illetve 12 % mértékben.

Az egyéni vállalkozó a járulékfizetési alsó határ alól csak bizonyos, a törvény által meghatározott esetekben mentesül az alábbi időszakokban:

- (baleseti) táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj folyósításának ideje,
- gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, ápolási díj folyósításának ideje kivéve, ha ezek időtartama alatt vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja,
- amíg csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben egyidejűleg részesül,
- ügyvédként, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként kamarai tagságát, egyéni vállalkozói tevékenységét

szüneteltetésének ideje (ez legalább egy hónap, legfeljebb 2 év lehet).

Amennyiben ez az időszak nem öleli fel a naptári hónap teljes tartamát akkor a járulékfizetési alsó határ kiszámításánál egy-egy naptári napra a járulékalap harmincad részét kell alapul venni.

Fontos megjegyezni, hogy a másod- vagy mellékállásban végzett egyéni vállalkozói tevékenység esetén a fizetendő összegek kedvezőbbek. Ez akkor áll fenn, ha az egyéni vállalkozó egyidejűleg heti 36 órás munkaviszonyban áll vagy közép- ésfelsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat. Ilyenkor a megfizetendő járulékok az alábbiaknak megfelelően alakulnak:

- nyugdíjjárulék 10 % a járulékalapot képező jövedelemből,
- egészségbiztosítási járulék 7 % a járulékalapot képező jövedelemből,
- munkaerő-piaci járulékfizetési kötelezettség nem áll fenn.

Azoknál is az általánostól eltérő szabályok érvényesülnek, akik az egyéni vállalkozásukat kiegészítő tevékenységként folytatják, mivel ezek a személyek már betöltötték a nyugdíjkorhatárt (saját jogú nyugdíjas vagy az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte).

Az ilyen személyeknek is kell nyugdíjjárulékot fizetni a nyugdíjuk növelésének érdekében, azonban ez nincs alsó minimum határhoz kötve, annak összege a járulékalapot képező jövedelem utáni 10 %. Nem kell nekik továbbá egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot fizetni. Azonban az egészségügyi ellátások igénybevételéhez egészségügyi szolgáltatási járulékot kell fizetniük, amelynek havi összege 2017-ben 7.110,- Ft (napi összege 237,- Ft).

3. Szociális hozzájárulási adó

A szociális hozzájárulási adó a bevezetőben is megfogalmazott szolidaritási elvvel áll kapcsolatban, annak megfizetéséért nem jár direkt ellenszolgáltatás a befizetőnek.

Az Szja tv. rendelkezései szerint a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozót saját maga után terhelő adó alapja a vállalkozói kivét, az átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozót saját maga után terhelő adó alapja az átalányban megállapított jövedelem.

Azonban a társadalombiztosítási járulékhöz hasonlóan itt is megállapításra került egy alsó korlát, amely után mindenképp meg kell fizetni ezt a 2017-ben 22 %-os mértékű adót. Ez az alsó határ a minimálbér vagy a fentiekben ismertetett szabályokhoz hasonlóan a garantált bérminimum 112,5 %-a (ez 2017-ben 143.438,- Ft, valamint 181.125,- Ft). Ha az adózónak nem áll fenn jogviszonya az egész hónapban, akkor a fennálló napokra legalább a minimálbér 112,5 %-ának harmincad részét kell megfizetni. Az egyéni vállalkozó a saját maga után megfizetendő adó alapjának megállapításkor nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyre

- (baleseti)táppénzben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban részesül,
- gyermekgondozást segítő ellátásban, ápolási díjban részesül, kivéve, ha a folyósítás alatt az egyéni vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja,

- csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül.

A gyermeknevelési támogatásban részesülő egyéni vállalkozónak nem kell szociális hozzájárulási adót fizetnie akkor sem, ha a folyósítás ideje alatt egyéni vállalkozóként munkát végez.

A fentiekén túl nem kell figyelembe venni az adó megállapításakor azt az időszakot sem, amíg az egyéni vállalkozó szünetelteti a vállalkozói tevékenységét.

Szintén mentesül a szociális hozzájárulási adó megfizetése alól, aki az adófizetéssel érintett időszakban:

- heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll (egyidejűleg fennálló több munkaviszony esetében az egyes munkaviszonyokban előírt munkaidőt a heti legalább 36 órás foglalkoztatás megállapításánál össze kell adni),
- közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat,
- kifizetővel fennálló, adófizetéssel járó jogviszonya alapján a kifizető –tárgyév január 31-éig, az adóév

egészére tett nyilatkozata alapján – az adóalap minimum alapulvételével adót fizet utána.

A minimálbér és a garantált bérminimum kétlépcsős emelésével a szociális hozzájárulási adó mértéke két lépcsőben csökkent és csökkenni fog, a korábbi évekhez képest 2017-től az 5 %-kal 22 %-ra, majd 2018-ban várhatóan további 2 %-kal 20 %-os mértékre. Ez azonban nem ellensúlyozza teljes mértékben a béremeléssel járó közteher-növekedést.

Különleges adózási konstrukciók az egyéni vállalkozások körében

1. Egyszerűsített vállalkozói adó (EVA)

Az egyszerűsített vállalkozói adó (eva) az általános forgalmi adóval együtt számítva 30 millió Ft-ot meg nem haladó éves bevételt elérő adózók számára választható adózási forma, amellyel egyszerűsödnek a nyilvántartási kötelezettségeik és egyben mérséklődik az adóterhelésük.

Az adózó az evával összefüggő adókötelezettségeinek teljesítése során elsősorban az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény (Eva tv.) rendelkezései alapján jár el. Fontos megjegyezni, hogy az Eva tv. több feltételt is megszab az eva adózásba való bekerülés feltételeként, amelyre jelen tanulmány nem tér ki részletesen.

Az eva alapján az adóévben megszerzett bevételek után kell adózni, az adó mértéke a pozitív adóalap 37 %-a. Ha az adóalany bevétele meghaladja 30 millió Ft-os értékhatárt, akkor az értékhatárt meghaladó rész után az eva mértéke 50 %. Ezen adó befizetésével az egyéni vállalkozó, aki az

egyszerűsített vállalkozói adó alanya (eva adózó) a következő adónemek befizetését váltja ki:

- a vállalkozói személyi jövedelemadót és a vállalkozói osztalékalap utáni adót vagy az átalányadót,
- az általános forgalmi adót,
- továbbá az adóalany az adóévre nem köteles a személyi jövedelemadóról bevallást benyújtani, ha arra kizárólag egyéni vállalkozói jogállása miatt lenne kötelezett.

a. Társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó szabályok

Az eva adózó a főállású egyéni vállalkozóhoz hasonlóan fizeti a járulékokat, így a nyugdíjjárulék alapja havonta a minimálbér (garantált bérminimum), az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék alapja havonta a minimálbér (garantált bérminimum) másfélszerese.

A díjfizetés szüneteltetésére és a töredékhónapra vonatkozó szabályok megegyeznek a főállású egyéni vállalkozónál kifejtésre kerültekkel.

Az eva adózó egyéni vállalkozó a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében

egyoldalú nyilatkozattal vállalhatja, hogy a járulékokat az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapján magasabb járulékalap után fizeti meg. A nyilatkozat az adóévre szól, melyet első ízben az adóévre szóló első járulékbevallásában nyújthat be. Az eva adózó egyéni vállalkozó a munkaviszonya, illetőleg a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követő tárgyévi időszakra is választhatja a magasabb járulékalap utáni járulékfizetést. Fontos megjegyezni, hogy ezen nyilatkozatok végrehajtható okiratnak minősülnek, így a magasabb járulék meg nem fizetése esetén az adóhatóság behajthatja azt.

A máshol heti 36 órás bejelentett munkaviszonnyal, közép- vagy felsőfokú tanuló/ hallgatói jogviszonnyal, vagy egyben társas vállalkozóként is biztosítással rendelkező eva adózó egyéni vállalkozó nyugdíj- illetve egészségbiztosítási járulékokat a kiszámított eva jövedelmi alap 4 %-a után köteles megfizetni. A heti 36 órás foglalkoztatás megállapításánál az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani. Azoknál, akik az egyéni vállalkozásukat kiegészítő tevékenységként folytatják az általánostól eltérő szabályok érvényesülnek eva adózók esetében is. A nyugdíjjárulék

összege az eva alap 10 %-ának megfelelő összeg. Eva adózás esetében sem kell egészségbiztosítási- és munkaerőpiaci járulékot fizetni. Azonban az egészségügyi ellátások igénybevétele érdekében ebben az esetben is egészségügyi szolgáltatási járulékot kell fizetniük (havi 7.110,- Ft, napi 237,- Ft).

b. Szociális hozzájárulási adó

Eva adózónak minősülő egyéni vállalkozót havonta terhelő adó alapja:

- legalább a minimálbér (garantált bérminimum) 112,5 %-a,
- vagy a társadalombiztosítási járulékfizetési szabályok alapján magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében tett nyilatkozat fennállása esetén azon nyilatkozat szerinti összeg,
- az evaalap 4 %-a, ha legalább heti 36 órás munkaviszonya van, közép- és felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat vagytagként a kifizetővel az

adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó jogviszonyban áll.

A már az általános szabályoknál felsorolt kieső időknél (pl.: táppénz, tevékenység szüneteltetése) ebben az adózási formában sem kell szociális hozzájárulási adót fizetni.

Ha az eva adózó egyéni vállalkozó egyszerűsített vállalkozói adóalanyisága év közben megszűnik, akkor az adóalapot törthónap esetén az egyszerűsített vállalkozói adóalanyisága megszűnésének hónapjában napi arányosítással kell megállapítani.

2. Kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA)

A kisadózó vállalkozások tételes adója (kata) egy olyan kedvező adózási módot jelent, amely egyes vállalkozások számára a „hagyományos” adózási formákhoz képest jóval alacsonyabb mértékű közteherfizetéssel és kevesebb adminisztrációs teherrel jár. A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (Katr.) értelmében egyéni vállalkozók (és egyéni cégek is) a kata alanyaivá válhatnak.

A kata fontosabb előnyei az alábbi pontokban foglalhatóak össze:

- a kisadózó egyéni vállalkozónak az előző fejezetben ismertetett közterhek helyett elegendő egy jelentősen alacsonyabb mértékű tételes adót megfizetnie,
- a kisadózó egyéni vállalkozónak – feltéve, hogy nem rendelkezik alkalmazottakkal – nem kell bevallást benyújtani, elegendő az adóévben általa elért bevételről nyilatkozatot tenni az állami adóhatóság felé,
- a kisadózó egyéni vállalkozónak a számviteli szabályok szerinti nyilvántartások helyett elegendő egy bevételi nyilvántartást vezetni (valamint teljes körűen meg kell őriznie a kiállított számlákat és nyugtákat).

A kisadózó a havi tételes adó megfizetésével mentesül az adóalanyiság időszakában megszerzett– 2017-től kétszeresére emelt – 12.000.000,- Ft összegű értékhatárt meg nem haladó jövedelmével összefüggésben:

- a vállalkozói személyi jövedelemadó és vállalkozói osztalékalap utáni adó vagy átalányban megállapított jövedelem utáni adó,
- a társasági adó,
- a személyi jövedelemadó, az egyéni járulékok és az egészségügyi hozzájárulás,
- a szociális hozzájárulási adó és az egészségügyi hozzájárulás,
- valamint a szakképzési hozzájárulás

megállapítása, bevallása és megfizetése alól.

A tételes adó mértéke különböző esetekben havonta 25.000 Ft-tól 75.000,- Ft összegig terjedhet.

Alapszabályként a kisadózó vállalkozás a főállású kisadózó után havonta 50.000,- Ft tételes adót fizet, a nem főállású kisadózó után pedig havonta 25.000,- Ft-ot. Akkor minősül egy kisadózó főállásúnak, ha:

- nem áll legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban,
- vagy nem minősül kiegészítő tevékenységet folytatónak (nyugdíjas).

Tehát a jelenlegi szabályozás alapján az, aki közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás

keretében folytat tanulmányokat főállású kisdózónak minősül. A főállású kisdózó e jogállásának időtartama alatt társadalombiztosítási szempontból biztosítottnak minősül, így egészségügyi és álláskeresői ellátásokra jogosultságot szerez. Ezen ellátások összegénél a számítás alapja havi 90.000,- Ft jövedelemnek megfelelő összeg idéntől, érdemes megjegyezni, hogy ez meglehetősen alacsony jogosultsági összegekre ad alapot, mivel nem éri el a minimálbér összegét.

A Katv. lehetőséget ad arra is, hogy a főállású kisdózó – akár a bejelentkezéskor, akár később – arról nyilatkozzon, hogy magasabb összegű tételes adó megfizetését választja. Ilyen esetben havi 75.000,- Ft összegű tételes adót kell megfizetni, amellyel az előbb említett ellátások számításának alapja havi 150.000,- Ft-ra nő.

Nagyon fontos kiemelni, hogy ezeknek az összegnek nem csak az egészségbiztosítási és álláskeresői támogatások igénybevételekor van jelentősége, hanem a nyugdíjjal kapcsolatos számításoknál is. Ugyanis abban az esetben, ha valakinek az egyes biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyai keretében elért nyugdíjjárulék-alapot képező keresete/ jövedelme kevesebb a mindenkori minimálbérnél,

akkor a biztosítási időnek az arányos időtartama vehető szolgálati időként figyelembe a nyugdíj összegének kiszámítása és a szolgálati idő meghatározása során egyaránt. Ennek a szabálynak az 50.000,- Ft tételes adót fizető kisadózóknál van jelentősége, mivel a nyugellátásra jogosító szolgálati idő és a biztosítási idő aránylik a nyugdíjjárulék alapját képező keresete (havi 90.000,- Ft) és a mindenkor érvényes minimálbér (2017-ben havi 127.500,- Ft) arányához.

Abban az esetben, ha a kisadózó jövedelme az évi 12.000.000,- Ft (törtév esetén arányosan járó összeget havi 1.000.000,- Ft bevétellel számolva) összeget meghaladja, akkor az ezt meghaladó bevételre 40 % mértékű adót kell fizetnie.

Nem kell megfizetni a kisadózó után a tételes adót különösen azon hónapokra vonatkozóan, amelyek egészében a kisadózó:

- (baleseti) táppénzben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül,
- vállalkozói tevékenységét szüneteltette,

kivéve ha a kisadózóként folytatott tevékenységébe tartozó munkát végez.

Bevallás, befizetés és adatszolgáltatás

Az egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggő személyi jövedelemadó adóelőleget negyedévente, a negyedévet követő hó 12. napjáig kell megfizetni és éves adóbevallásában negyedéves bontásban szerepeltetni. A vállalkozói osztalékalap utáni adót és az osztalékalap után fizetendő egészségügyi hozzájárulást csak az éves bevallás benyújtásakor kell megfizetni.

Az egyéni vállalkozó számára az adóhatóság kérésre sem készíti el az adóbevallást 2017-ben sem – azaz az egyéni vállalkozókra nem vonatkozik az adóhatóság új adóbevallási tervezettel kapcsolatos eljárása – így az egyéni vállalkozónak maga által elkészített bevallását az adóévet követően február 25. napjáig kell benyújtania, akkor is, ha nem volt bevétele, ez alól egyetlen kivétel van, ha tevékenységét az egész adóévben szüneteltette.

Az egyéni vállalkozónak főszabályként a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig elektronikus úton kell a járulékbevallást benyújtania és járulékadatokat szolgáltatnia, illetve a járulékokat megfizetnie, ez vonatkozik a

társadalombiztosítási járulékokra és a szociális hozzájárulási adóra is (’58-as számú bevallás).

A nyugdíj mellett kiegészítő tevékenységként egyéni vállalkozást folytatóknak a megfizetendő nyugdíjjárulékot és az egészségügyi szolgáltatási járulékot negyedévente, a negyedévet követő hónap 12. napjáig kell megfizetnie és évente egyszer a személyi jövedelemadó bevallásában kell bevallania (’53-as számú nyomtatvány).

A foglalkoztatónak minősülő egyéni vállalkozónak az általa foglalkoztatott biztosítottak adó, járulék és egyéb adataira vonatkozó bevallását a ’08-as számú űrlapon havonta kell teljesítenie.

Soron kívül kell kitölteni a bevallásokat az egyéni vállalkozónak a bevallással még le nem zárt időszakról, ha tevékenységét szünetelteti vagy megszünteti.

a. Egyszerűsített vállalkozási adózás eltérő szabályai

Az eva adózó egyéni vállalkozónak a járulékokat szintén havonta a tárgy hónapot követő hónap 12. napjáig kell megfizetnie és bevallania.

Abban az esetben, ha az eva adózónak több biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya áll fenn egyidejűleg, akkor

az evaalap 4 %-a után fizetendő járulékokat negyedévente, a negyedévet követő hónap 12. napjáig fizeti meg és a tárgynegyedév utolsó hónapjának kötelezettségeként vallja be.

A kiegészítő tevékenységet folytató eva adózó egyéni vállalkozó az egészségügyi szolgáltatási járulékot és az evaalap 10 százaléka után megállapított nyugdíjjárulékot évente, az adóévet követő hónap 12. napjáig fizeti meg és az éves eva-bevallásában vallja be.

b. Kata adózókra vonatkozó eltérő szabályok

Katas egyéni vállalkozó esetében az adóhatósághoz benyújtott bejelentések adattartalma alapján az adóhatóság adatot szolgáltat az egészség- és nyugdíjbiztosítási szervek felé a főállású kisadózó biztosított jogállásának időtartamáról és az ellátások aljáról, így az adózónak nem kell külön adatlapot benyújtania.

A bejelentés hatálya alatt megkezdett minden naptári hónapra a tételes adó egészét meg kell fizetni havonta, a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig.

A kisadózó vállalkozásnak az adóévet követő év február 25. napjáig nyilatkozatot kell tennie a megszerzett bevételéről.

Ha a kisadózó vállalkozás 40 %-os mértékű adó fizetésére is köteles, akkor az erre a részre eső adóról bevallást kell benyújtania a fenti határidőig.

Egészségbiztosítási és nyugdíjellátások

Jelen fejezet célja annak bemutatása, hogy az előző fejezetekben kifejtett közterhek megfizetése esetén a biztosított egyéni vállalkozó milyen ellátási jogosultságokra tesz vagy tehet szert.

Így például az egészségbiztosítási járulék alapján jogosulttá válik a kórházi és orvosi ellátásra, (baleseti/gyermekápolási) táppénzre, csecsemő- és gyermekgondozási díjra. A munkaerő-piaci járulékok megfizetése a különböző álláskeresési támogatásokhoz teremt jogosultságot. A nyugdíjjárulék pedig a nyugellátások igénybevételére ad lehetőséget, különösen öregségi nyugdíjra, de ezen kívül a hozzátartozói nyugellátásokra (pl.: özvegyi/szülői nyugdíj, árvaellátás) is.

Jelen fejezet a gyakoribb ellátások fontosabb részletszabályait tárgyalja a családnak nyújtott támogatások kivételével, az arra vonatkozó szabályokat egy külön fejezet foglalja össze.

1. Egészségbiztosítási ellátások

a. Táppénz

Táppénzre az válhat jogosulttá, aki a biztosítás fennállása alatt pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett és aki keresőképtelenné válik, amit orvosnak kell megállapítania és igazolnia.

Egyidejűleg fennálló több biztosítási jogviszony esetén a keresőképtelenséget és a táppénzre való jogosultságot, azok időtartamát, az ellátás mértékét, illetőleg összegét mindegyik jogviszonyban külön-külön kell megállapítani.

Főszabályként a táppénz a keresőképtelenség tartamára jár, legfeljebb azonban a biztosítási jogviszony fennállásának időtartama alatt egy éven át. Ezt azonban több tényező is befolyásolja, így az, hogy saját vagy gyermeke betegsége miatt áll-e fenn a keresőképtelenség, mekkora a folyamatos biztosítási idő hossza és hogy van-e táppénzelőzménye. A biztosításban töltött idő egyébként akkor lesz folyamatos, ha abban 30 napnál hosszabb megszakítás nincs vagy ha a megszakítás az egészségbiztosítási ellátás igénybevétele miatt volt. Akkor, ha valaki a táppénz idejétől visszaszámolt megelőző egy évben már volt táppénzen, annál ezt az időt be kell számítani a táppénzre jogosultság időtartamába.

Az egészségbiztosítás pénzübeli ellátásai összegének megállapításánál, az ellátásra való jogosultság kezdő napján fennálló biztosítási jogviszonyban személyi jövedelemadó-előleg megállapításához bevallott jövedelmet kell figyelembe venni. A napi összeg megállapítására egy bonyolult többlépcsős tesztet kell alkalmazni, ahol az egyik elem hiánya esetén egyre csökken az ellátás összege az alábbiak szerint.

- Ha a tényleges jövedelem 30 naptári naponál kevesebb, akkor a törvényben meghatározott ún. szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni, ami egyéni vállalkozóknál a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér másfélszerese.
- Ha a biztosítási idő a táppénzre való jogosultság kezdő napját megelőzően folyamatos, a táppénz alapját a táppénzre jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani. A folyamatos biztosítási idő

megszakítása esetén a táppénz alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.

- Ha a biztosított a fenti időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, azonban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső időszakban rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, és van legalább a táppénzre való jogosultság kezdő napjától 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, akkor a táppénz naptári napi alapját a 120 napi tényleges jövedelem alapján kell megállapítani.
- Ha a biztosított azonban nem rendelkezik 120 naptári napi jövedelemmel, de a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően van legalább 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, akkor a táppénz naptári napi alapját a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme alapján kell megállapítani.
- Ha a biztosított a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően nem rendelkezik 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonnal sem, akkor a

táppénz naptári napi alapját a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér alapulvételével kell megállapítani, kivéve, ha a tényleges jövedelme a minimálbért nem éri el.

A táppénz összege folyamatos, legalább kétévi biztosítási idő esetében a táppénz alapjának 60%-a, ennél rövidebb biztosítási idő esetében és a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt, valamint a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára 50%-a azzal, hogy a táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad részét (2017-ben napi 8.500,- Ft).

b. Betegszabadság

A betegség miatti keresőképtelenség első 15 munkanapjára nem táppénzt, hanem betegszabadságot vehet igénybe az arra jogosult munkavállaló. Tekintettel arra, hogy az egyéni vállalkozó önmagát foglalkoztatja, így ebben az esetben számára nincs lehetőség betegszabadság igénybevételére, hanem a keresőképtelenség első napjától kezdve táppénzre lesz jogosult.

c. Egészségügyi ellátások

A biztosított személyeknek az egészségügyi ellátások igénybevételét az állam különböző feltételek alapján támogatja a központi költségvetésből vagy az Egészségbiztosítási Alapból. Az alapellátás keretében biztosított a lakóhelyén, illetve annak közelében választása alapján igénybe vehető, hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, folyamatos egészségügyi ellátásban részesül a háziiorvosi rendszeren keresztül. A háziorvos az, aki a beteget szakorvoshoz küldheti, és aki a beteg otthonában történő ápolást/ rehabilitációt támogatja. Szakellátás keretében a biztosított járóbeteg-, fogorvosi- és fekvőbeteg-ellátásban is részesülhet állapotától függően.

Joga van továbbá a biztosítottnak a betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatások keretében szűrővizsgálatokra is.

Vannak azonban olyan ellátások, amelyek külön térítési vagy kiegészítő térítési díj ellenében vehetők igénybe a biztosítottság ellenére (pl.: fogpótlás, kényelmi szolgáltatások).

A járóbeteg-szakellátás, a fogorvosi ellátás és a fekvőbeteg-ellátás keretében igénybevett ellátásokról, ha a beteg kéri, az

egészségügyi szolgáltató ún. elszámolási nyilatkozatot ad ki. Ebben az elszámolási nyilatkozatban a szolgáltató tájékoztatást nyújt a beteg által igénybe vett ellátásról, térítési díjról, az igénybevett ellátásért az egészségbiztosítótól igényelhető legmagasabb finanszírozási összeg mértékéről, illetve az ellátási napok számáról is.

d. Önkéntes egészségpénztár

A hazai jogrendszer lehetővé teszi, hogy egészségvédelmi programok szervezésére, finanszírozására, egészségügyi szolgáltatások vásárlására és pénzbeli ellátások nyújtására önkormányzati alapon szerveződő egészségpénztárak jöjjenek létre.

Az egészségpénztárba belépési nyilatkozattal, a pénztár alapszabályának megfelelően történik a belépés, azzal hogy a tagnak vállalnia kell legalább a legkisebb mértékű, ún. egységes tagdíj megfizetését. A befizetett havi tagdíj – a működési költségek fedezetének levonása után – jóváírásra kerül a tag egyéni számláján. Az egészségpénztár befekteti a tagok által, illetve munkáltatói hozzájárulás címén befizetett összegeket, amelyek hozamát jóváírja az egyéni számlán. A

tag egyéni egészségpénztári befizetéseit nem terheli személyi jövedelemadó előleg és egészségügyi hozzájárulás. A tagdíjból és a további egyéni befizetésekből a tag 20%-ot visszaigényelhet az adott évben befizetett személyi jövedelemadójából, ha erről rendelkezik az adóbevallásában. Ezt az összeget szintén nem terheli egészségügyi hozzájárulás, azonban nem készpénzben téríti meg az állam, hanem az egyéni számlán kerül jóváírásra. A maximálisan visszaigényelhető összeg 2017-ben 150.000,- Ft összeg lesz az előző évhez hasonlóan. Ezen az adókedvezményen kívül az adott évben legalább kettő évre lekötött összeg után, annak az összegnek további 10 % visszaigényelhető a személyi jövedelemadóból. Ezeknek az adókedvezményeknek természetesen feltétele, hogy a tagnak ne álljon fenn adótartozása.

Az összegyűjtött összeget alapvetően kiegészítő egészségbiztosítási, illetve életmódjavító szolgáltatások igénybevételére lehet elkölteni. Az egészségpénztárak a szolgáltatásokat szerződött szolgáltatókon keresztül, jelentős, akár 25%-os mértékű kedvezménnyel nyújtják, vagy a megfelelő egészségügyi célra elköltött összeget számla ellenében megtérítik (pl.: otthoni gondozás,

gyógytorna, gyógyszer és gyógyászati segédeszköz árának támogatása).

A pénztárba az egyéni tag saját befizetésein túl a munkáltató is hozzájárulhat. Fontos azonban megjegyezni, hogy az egyéni vállalkozó sajátos jogi helyzetére tekintettel saját maga után nem fizethet munkáltatói hozzájárulást (legfeljebb az alkalmazottai tekintetében).

2. Nyugdíjellátások

a. Öregségi nyugdíj

Az öregségi nyugdíj az un. saját jogú nyugdíj, amelynek kérdése mindenkit érint. Azonban a jogosultság, valamint pontos összege kiszámítása egy bonyolult és időigényes feladat. Az öregségi nyugdíjnak több típusa van az arra jogosultak köre alapján. Ezek a főbb típusok és megszerzésének legfontosabb feltételei az alábbiak:

Öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki

- az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és
- legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik, valamint

- azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, a Tbj. szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

Öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki

- legalábbnegyven év jogosultsági idővel rendelkezik, és
- azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, a Tbj. szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

Öregségi résznyugdíjra az jogosult, aki

- az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és
- legalább tizenöt év szolgálati idővel rendelkezik, valamint
- azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi résznyugdíjat megállapítják, Tbj. szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

Mint látható mindhárom esetben megegyezik az utolsó feltétel, ez a gyakorlatban az egyéni vállalkozók esetében automatikusan megtörténik, ugyanis esetükben a megszűnés napja az a nap, amikortól a nyugdíj számukra megjár.

Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegétől függ.

Az öregségi nyugdíj pontos összege az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegének a megszerzett szolgálati időhöz tartozó, törvényben meghatározott százaléka (nyugdíjszorzó), azzal hogy minden évben meghatározásra kerül, hogy mennyi a nyugdíj minimális összege.

Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset hosszú időszakot ölel fel, jelen szabályok alapján annak összegét az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért (kifizetett), a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjjárulék alapjául szolgáló kereset, illetve jövedelem havi átlaga alapján kell meghatározni, ha az igénylő rendelkezik ezen időszak legalább fele részére keresettel.

A havi kereseteket, tekintettel arra, hogy időben mekkora a visszalépés, valorizálják, azaz az értéküket a mai keresetek szintjéhez igazítják. Ezután a kereset és jövedelem összegéből levonják a kifizetés időpontjában hatályos szabályok alapján kirovandó járulékokat (amelyek az előző

fejezetekben már tárgyalásra kerültek) és személyi jövedelemadó. Ezt a végösszeget ezután el kell osztani az időszak azon napjainak összegével, amelyeken keresettel vagy jövedelemmel rendelkezett. Ezt a napi átlagkeresetet meg kell szorozni 365-tel és visszaosztani 12-vel, hogy megkapjuk a havi nettó átlagkeresetet, amely a nyugdíj alapja lesz a korábban már említett nyugdíjszorzóval együtt. Ha ez a havi kereset meghaladja a 372.000,- Ft-ot, akkor az ezt meghaladó keresetrészeket csak csökkentett mértékben lehet figyelembe venni. Továbbá a szorzóval elért eredmény főszabályként nem haladhatja meg az alapját képező havi átlagkereset összegét.

A már szintén említett nyugdíjminimum jelenlegi összege 28.500,- Ft, amely összeg 2008 óta nem emelkedett. Ez azonban a résznyugdíjra nem vonatkozik, ehhez a típushoz nem került törvényi minimum meghatározásra, így ennek összege még ennél is kevesebb lehet.

Fontos megemlíteni, hogy a nyugdíjjogosultság megszerzéséhez figyelembe veendő szolgálati idő nem egyezik meg az annak számításához alapul vett szolgálati idővel. A számításnál ugyanis azok az időszakok, amikor a bruttó kereset/jövedelem nem éri el a mindenkori

minimálbért arányosítani kell az összeget, így az csökkentett formában kerül figyelembe vételre. Ez különösen a kisadózó főállású egyéni vállalkozók számára jelent kockázatot jelenleg.

A szolgálati idő megállapítása szempontjából azt is figyelembe kell venni, hogy vannak olyan időtartamok, amelyeket mindenképp szolgálati időnek kell venni, mint például 1998 előtt folytatott felsőfokú tanulmányok ideje vagy a sorkatonai szolgálat ideje. Ezen kívül vannak olyan családtámogatási és álláskeresői ellátások, amelyekből levonásra kerül nyugdíjjárulék, így beleszámítanak a szolgálati időbe (pl.: gyermekgondozási segély).

Abban az esetben, ha valaki a nyugdíjkorhatárt betöltötte ugyan, de nem szerezte meg a 20, illetve 15 év szolgálati időt, akkor lehetősége van arra, hogy legfeljebb öt év szolgálati időt megállapodás útján szerezzen meg. Megállapodás köthető továbbá a nyugdíjalapot képező jövedelem növelésére is.

Megállapodást köthet, a megkötés napján érvényes minimálbér alapulvételével számított 34 % nyugdíjjárulék fizetésével az a nagykorú személy, aki húsz vagy tizenöt év szolgálati idő elérése érdekében kizárólag az öregségi

résznyugdíjra vagy öregségi teljes nyugdíjra jogosultsághoz szükséges hiányzó szolgálati idejét kívánja szolgálati időként elismertetni. Fontos azzal tisztában lenni, hogy a nyugdíjárulékot a megállapodás megkötését követő tizenöt napon belül egy összegben kell megfizetni. A határidő indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható.

Ha valaki 15 évet nem tudott megszerezni a fenti megállapodással sem, akkor az a személy nem jogosult öregségi nyugdíjra, helyette a szociális ellátórendszer keretében időskorúak járadékát igényelheti.

Itt célszerű megjegyezni azt is, hogy hasonló megállapodás a szolgálati idő vagy átlagkereset növelésére korábban is megköthető, a törvény által szabályozott esetekben. Ezek közül a legáltalánosabb, hogy egy nem saját jogú nyugdíjas nagykorú, aki Tbj. szerint biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban nem áll, a biztosítás nem terjed ki rá, vagy biztosítása szünetel, a nyugellátásra jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése céljából 34 % nyugdíjárulék fizetésének vállalása mellett megállapodást köt. A megállapodás megkötése után a nyugdíjárulékot mindig a tárgy hónapot követő hónap 12. napjáig kell

megfizetni. A megállapodás szolgálati időre és nyugdíj alapjául szolgáló átlagkereset megszerzésére külön-külön nem köthető meg. A megállapodás esetén a járulékfizetés alapja a megállapodást kötő személy által megjelölt jövedelem, de legalább a mindenkor érvényes minimálbér összege.

Ahhoz, hogy a nyugellátást folyósítani lehessen, a nyugdíjfolyósító szervvel adategyeztetési eljárást kell lefolytatni. Ez naptári évenként egyszer kezdeményezhető csak. Az érintett személy részére 10 napon belül az igazgatási szerv részletes kimutatást küld a nyilvántartott következő adatokról:

- biztosításban töltött időszakok, egyébfedezett szolgálati idők, nők esetén korkedvezményre jogosító idő,
- foglalkoztatók adatai,
- 1987. december 31-ét követő nyugdíjjárulék köteles kereset és a levont nyugdíjjárulék,
- azok az időszakok, amelyekre nem történt járulékfizetés.

Ha az adatok teljes körűek, vagy további adatok igazolását, időszakok figyelembevételét az ügyfél nem kívánja

kezdeményezni, akkor beleegyezéssel vagy 60 nap visszajelzés nélküli idő elteltével a kimutatásban szereplő adatok alapján elismerhető szolgálati és kedvezményre jogosító időről határozat kerül kiállításra, majd azt egyeztetett adatként nyilvántartásba veszik.

A 60 napos határidő alatt a biztosítottnak joga van jelezni a kimutatásban nem vagy tévesen szereplő adatokat a helyes adatokat igazoló, alátámasztó dokumentumok megküldésével.

Az egyeztetési eljárást az igazgatási szerv bizonyos időszakokra történő fókusszal hivatalból is végzi a nyugdíjhoz közeledők körében, ezzel is csökkentve az egyénre háruló adminisztrációs terheket és azok idejét.

Az egyeztetési eljárás befejezése után a biztosított a megszerzett szolgálati idejéről, kord kedvezményre jogosító idejéről, vagy a nők negyven évi jogosultsági idő alapján igényelhető öregségi nyugdíjához szükséges jogosultsági idejéről hatósági bizonyítvány kiállítását kérheti.

b. Hozzá tartozói nyugellátások

A hozzá tartozói nyugellátások meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén a volt

biztosítotthozzá tartozójának járnak. A legfontosabb ilyen ellátások az alábbiak:

- özvegyi nyugdíj: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy házastársának, meghatározott feltételek mellett élettársának, valamint elvált házastársának járó nyugellátás.
- árvaellátás: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás.
- szülői nyugdíj: az elhunyt biztosított (nyugdíjas) szülőjének, nagyszülőjének, meghatározott feltételek fennállása esetén nevelőszülőjének járó ellátás.

Ezeknek az ellátástípusoknak a számítási alapját a már korábban részletezett havi átlagkereset jelenti, azonban a törvény itt is meghatároz minimum összegeket, amelyek mindenképpen járnak. Abban az esetben, ha az özvegynek

saját jogán is nyugdíj jár, akkor bizonyos esetekben a kettő együttes kifizetésének van felső határa.

c. Önkéntes nyugdíjpénztárak

Az önkéntes egészségpénztárakhoz hasonlóan lehetőséget ad a jogalkotó az önkéntes nyugdíjpénztárba való belépésre, amelynek működése nagyon hasonló az egészségpénztárakhoz. A nyugdíjpénztár célja nyugdíj szolgáltatás nyújtása. A tag egyéni folyószámláján lévő megtakarítást a tag a nyugdíjkorhatár elérése után a pénztár alapszabályában foglalt feltételekkel felhasználhatja egy összegben, járadék formájában vagy a kettő kombinációjaként is.

A megtakarítás elsődleges célja a nyugdíjas évek anyagi biztonságának megteremtése és az életszínvonal emelése az állami nyugdíj kiegészítésével. A nyugdíjkorhatár elérését követően a nyugdíjpénztári megtakarítás 10 éves tagsági viszony után adómentesen hozzáférhető. A nyugdíjpénztár az egészségpénztárhoz hasonlóan relatíve alacsony havi tagsági díj megfizetése mellett is igénybe vehető szolgáltatás. A jogszabályi környezet könnyen lehetővé teszi azt is, hogy valaki az egyik pénztárból egy másikba átlépjen.

Az egyéni befizetések után ebben az esetben is 20%-os, évi maximum 150.000,- Ft-os adókedvezményt igényelhet a tag. Fontos azonban kiemelni, hogy az egészség- és nyugdíjpénztári kedvezmények összeadódnak. A befizetett díjakból a nyugdíjpénztár maximum 6 % költséget vonhat le, ezután a fennmaradó összeget befekteti, majd az ebből származó hozamot a tag számláján jóváírja. A pénztártagot megillető adókedvezményből a pénztár költséget nem von le.

Ebben az esetben is mód van munkáltatói (cafeteria) hozzájárulásra, azonban ez az egyéni vállalkozóra csak a foglalkoztatottjai tekintetében terjed ki.

Családok támogatása

Arról már a korábbi fejezetekben is volt szó, hogy az egészségbiztosítási járulék megfizetésével a befizető személy jogosulttá válik a társadalombiztosítási törvényben felsorolt ellátásokra, amely közül több is a gyermekvállaláshoz, illetve családalapításhoz kapcsolódik.

Jelen fejezet célja a vonatkozó egészségbiztosítási ellátásoknak és a személyi jövedelemadó törvényben biztosított kedvezményeknek az áttekintése és rövid bemutatása.

1. Egészségbiztosítási ellátások

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény alapján a kapcsolódó pénzbeli ellátások a következők:

- csecsemőgondozási díj (CSED),
- gyermekgondozási díj (GYED),
- gyermekápolási táppénz (GYÁP).

a. Csecsemőgondozási díj

A csecsemőgondozási díj a terhességi-gyermekágyi segély helyett került bevezetésre és a gyermek születéséhez kapcsolódóan kieső jövedelem pótlását szolgálja és a szülési szabadság időtartamára, de legfeljebb a gyermek születését követő 168. napig jár, kivéve a koraszülött gyermekek esetében, ahol legfeljebb a gyermek 1 éves koráig jár. Csecsemőgondozási díjra jogosult, aki a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt, és a biztosítás tartama alatt vagy a biztosítás megszűnését követő 42 napon belül szül.

Nem jár csecsemőgondozási díj a szülési szabadságnak arra a tartamára, amelyre a szülő a teljes keresetét megkapta, vagy amelyben bármilyen jogviszonyban keresőtevékenységet folytatott.

A csecsemőgondozási díj a naptári napi alap, illetve a naptári napi jövedelem 70 %-a. A csecsemőgondozási díj összegéből a folyósító szerv a személyi jövedelemadó előleget levonja.

b. Gyermekgondozási díj

A gyermekgondozási díj a gyermekvállalás támogatására nyújtott pénzbeli ellátás. A gyermekgondozási díj biztosítási jogviszony, illetve felsőoktatási intézmény nappali tagozatán folytatott hallgatói jogviszony alapján járó pénzbeli ellátás, amely nem azonos az alanyi jogon igénybe vehető gyermekgondozást segítő ellátással (korábban gyermekgondozási segély).

Gyermekgondozási díjra jogosult a gyermeket saját háztartásában nevelő:

- biztosított szülő (apa, örökbefogadó szülő is), ha a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt,
- csecsemőgondozási díjra jogosult szülő, akinek a biztosítási jogviszonya a csecsemőgondozási díjra való jogosultság időtartama alatt szűnt meg feltéve, hogy a szülést (igénylést) megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt.

Fontos tudni, hogy 2016-tól a gyermekgondozási díj mellett időkorlátozás nélkül lehet keresőtevékenységet folytatni.

2014 óta kiegészült a gyermekgondozási díjra jogosultak köre a felsőoktatási intézmény nappali tagozatos

hallgatóival, akik a saját háztartásában nevelt gyermekük után úgynevezett „diplomás gyed”-re lehetnek jogosultak, abban az esetben ha:

- gyermek születését megelőző két éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben magyar nyelvű nappali képzésben legalább két félév aktív hallgatói jogviszonnal rendelkeznek (min. 260 nap hallgatói jogviszony), és
- a gyermek a hallgatói jogviszony fennállása alatt vagy a hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül születik.

A gyermekgondozási díj legkorábban a csecsemőgondozási díj, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól legfeljebb a gyermek 2. életévének betöltéséig jár, amely ikergyermekek esetén további egy évvel meghosszabbodik. Az úgynevezett „diplomás gyed” ezzel szemben csak a gyermek születésének napjától a gyermek 1 éves koráig jár.

A gyermekgondozási díj összege a naptári napi alap jövedelem 70 %-a, de legfeljebb havonta a mindenkori minimálbér kétszeresének 70%-a (azaz 2017-ben napi 5.950,- Ft). A „diplomás gyed” havi összege másként alakul:

- a felsőfokú alapképzésben, szakképzésben vagy szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér 70 %-a (2017-ben 89.250,- Ft),
- a mesterképzésben, osztatlan vagy doktori képzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes garantált bérminimum 70 %-a (2017-ben 112.700,- Ft).

A gyermekgondozási díj összegéből a folyósító szerv által levonásra kerül az személyi jövedelemadó előleg és a nyugdíjjárulék is.

c. Gyermekápolási táppénz

A gyermekápolási táppénz a 12 éven aluli gyermek betegsége esetén a szülőt megillető pénzbeli ellátás. Ebben az esetben a szülő nem a saját betegsége okán válik keresőképtelenné, hanem a gyermeke betegsége miatt nem tudja munkáját ellátni.

A gyermekápolási táppénzre jogosultság feltételei megegyeznek a táppénz általános jogosultsági feltételeivel, vagyis a gyermekápolási táppénzre ugyanazok a

biztosítottak jogosultak, akik saját keresőképtelenségük esetén táppénzben részesülhetnek.

A gyermekápolási táppénz folyósításának időtartama elsődlegesen a beteg gyermek életkorától függ. Ha a biztosított szülő a gyermek ápolása címén igényel táppénzt, előzményként a gyermek előző születésnapjától a gyermek következő születésnapjáig eltöltött táppénzes napokat kell figyelembe venni (azaz nem naptári évhez igazodik). A gyermek életkora alapján igénybe vehető gyermekápolási táppénzes napok száma:

- A táppénz az egyévesnél fiatalabb gyermek szoptatása, ápolása címén a gyermek egyéves koráig időbeli korlátozás nélkül jár.
- Az 1 évesnél idősebb, de 3 évesnél fiatalabb gyermek ápolása címén évenként és gyermekenként 84 naptári nap gyermekápolási táppénz folyósítható.
- A 3 évesnél idősebb, de 6 évesnél fiatalabb gyermek ápolása címén évenként és gyermekenként a szülőnek 42, egyedülálló szülőnek 84 naptári nap gyermekápolási táppénz folyósítható.
- A 6 évesnél idősebb, de 12 évesnél fiatalabb gyermek ápolása címén évenként és gyermekenként

a szülőnek 14, egyedülálló szülőnek 28 naptári nap gyermekápolási táppénz folyósítható.

Mint látható a napok számát befolyásolja, hogy a szülő egyedülálló-e vagy sem. Egyedülállónak kell ebből a szempontból tekintetni azt, aki elvált, házastársától külön él, özvegy, nincs élettársa, nőtlen vagy hajadon. Fentiek alapján az is látszik, hogy a gyermek anyja helyett az apa is igénybe veheti a gyermekápolási táppénzt.

2. Személyi jövedelemadóból igénybe vehető kedvezmények

Az egyéni vállalkozásból származó jövedelem után a magánszemélynek adóelőleget kell fizetnie. Az egyéni vállalkozó a vállalkozói kivét, illetőleg az átalányban megállapított adóalapból a feltételek megléte esetén első házások kedvezményét, családi kedvezményt érvényesíthet, illetőleg összevont adóalapjának adóját személyi kedvezménnyel csökkentheti, ha erről az éves adóelőleg nyilatkozatban rendelkezik.

a. Első házások kedvezménye

2015. évtől került bevezetésre az első házások adókedvezménye, amely abban az esetben vehető igénybe, ha a házaspár legalább egyik tagja az első házasságát köti. 2017. évtől a kedvezményt a házassági életközösség fennállása alatt a házasságkötést követő hónaptól legfeljebb 2 évig lehet igénybe venni. Ennek a kedvezménynek eddig a 2 év mellett korlátja volt a családi kedvezményre való jogosultság megnyílta is. A változás értelmében az első házások kedvezménye és a családi kedvezmény párhuzamosan is érvényesíthető a 2 éves időszakon belül. A szabályhoz átmeneti rendelkezés kapcsolódik, amely alapján a módosítás már a 2014. december 31-ét követően megkötött házasságok esetében is alkalmazható, vagyis a 2015 évre benyújtott bevallás önellenőrzéssel módosítható. A kedvezmény értelmében a házastársak az összevont adóalapba tartozó jövedelem után havi 33.335,- Ft összeggel csökkenthetik adóalapjukat, amely a valóságban havonta 5.000,- Ft adóösszegének felel meg. Az adóelőleg-nyilatkozatban meg kell jelölni, hogy melyik házastárs veszi igénybe a kedvezményt vagy azt megosztva veszik-e igénybe.

Nem érvényesíthető tovább a kedvezmény, ha a házasság 24 hónapon belül felbomlik.

b. Családi adókedvezmény

A családi kedvezmény nem a megfizetendő adó összegét, hanem az adóelőleg megállapítását megelőzően, a magánszemély összevont adóalapját csökkenti, amely az évben végzett összes jövedelemszerzésre irányuló tevékenységének bevételének az összessége, azaz a munkaviszonyon kívül a megbízási és egyéb jogviszonyok is idetartoznak.

A családi kedvezmény összege a családban eltartottak számától függ, 2017-ben a kedvezmény mértéke eltartottanként és jogosultsági hónaponként az alábbiak szerint alakul:

- egy eltartott esetén 66.670,- Ft,
- kettő eltartott esetén 100.000,- Ft (2018-tól várhatóan 116.670,- Ft-ra nő),
- három és minden további eltartott esetén 220.000,- Ft.

Fontos annak a tisztázása, hogy ki minősül eltartottnak, ezek:

- akire tekintettel a magánszemély családi pótlékra jogosult vagy jogosult lenne,
- a magzat a várandósság időszakában (fogantatásának 91. napjától megszületéséig),
- továbbá az a gyermek, akit a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe lehet venni (pl.: közoktatási intézmény tanulója, első felsőoktatási képzésben vagy egyetemen nappali tagozatos képzésben hallgatóként tanul),
- valamint a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

A jogosultság a tankötelezettség időtartamáig kötelezően jár (16 éves kor betöltéséig), illetve ha a lejáratkor a gyermek még közoktatásban tanul, akkor annak a tanévnek a végéig, amelyben a gyermek a 20. – sajátos nevelési igényű tanuló esetén a 23. – életévét betölti.

A családi kedvezményt az érvényesíthető összeg vagy a kedvezményezett eltartottak megosztásával a jogosultak közösen is érvényesíthetik, illetve a velük közös háztartásban élő házastárssal, élettárssal megoszthatják. A családi kedvezmény megosztott érvényesítését a jogosultak már az adóelőleget megállapító munkáltatótól is kérhetik,

ha erről közös nyilatkozatot tesznek. 2017 évtől újítás, hogy a kedvezmény érvényesítésénél a nyilatkozatban foglaltakat a házastárs munkáltatójának nem kell írásban tudomásul vennie.

A felváltva gondozott gyermek után a különélő szülők külön-külön a családi kedvezmény 50 %-nak érvényesítésére jogosultak.

c. Családi járulékkedvezmény

A családi kedvezmény érvényesítésére jogosultak családi járulékkedvezményre is jogosultak. Így, ha a család nem tudja érvényesíteni a családi adókedvezmény összegét, azt az általa fizetett járulékból is érvényesíteni tudja.

A családi járulékkedvezmény lényege, hogy csökkenti a megfizetendő természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék együttes összegét. Ennek megfelelően a biztosított és a családi kedvezményt megosztással érvényesítő biztosított házastársa, élettársa által együttesen ténylegesen érvényesített családi kedvezménnyel csökkentett összeg 15 %-a, de legfeljebb a járulékok együttes összege.

Az egyéni vállalkozó családi járulékkedvezményt vehet igénybe a kivétet, illetőleg az átalányban megállapított jövedelmet terhelő járulékok erejéig, azaz főállású egyéni vállalkozó a számára előírt, minimum járulékalapból ezt akkor is érvényesítheti, ha a tényleges jövedelme ennél kisebb összegű. Tekintettel arra, hogy a családi járulékkedvezmény havi összegének megállapítására az egyéni vállalkozó saját maga köteles, ezért a családi járulékkedvezmény havi összegét havi bevallásban (’58-as számú bevallás) kell bevallania.

Természetesen a családi járulékkedvezmény érvényesítése nem érinti a biztosított társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságát és az ellátások összegét.

Az egyéni cégekre vonatkozó eltérések

Egyéni céget kizárólag egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő természetes személy alapíthat, azonban ilyen esetben nem az egyéni vállalkozás alakul át egyéni céggé, hanem annak megszüntetésével alapítható meg az egyéni cég, amelynek az egyéni vállalkozás tulajdonának átruházásakor jelentős anyagi vonzata lehet.

Az egyéni cégnek kizárólag egy tagja (alapítója) lehet, aki korábban az egyéni vállalkozó volt. Az egyéni cég a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel jön létre, amelyet megelőzően nem kezdheti meg a működését, azaz nincs lehetőség az ún. előtársasági működésre. Az egyéni cég megalapításához a jogszabály nem ír elő minimális tőkét, bármilyen összeggel létre lehet hozni, azonban ha a jegyzett tőke összege 200.000,- Ft összeget nem éri el, akkor csak pénzbeli hozzájárulásból állhat.

Az egyéni cég egyedüli tagja az egyéni vállalkozóhoz hasonlóan az egyéni cég vagyonán túl korlátlan felelősséggel tartozik a cég tartozásaiért. Az egyéni cégreazonban már vonatkoznak a felszámolási, csőd- és végelszámolási szabályok is. Társadalombiztosítási szempontból az egyéni

cég társas vállalkozás, tagja pedig társas vállalkozó, így az egyéni vállalkozótól eltérő fizetési, bevallási és nyilvántartási kötelezettségek terhelik. Az egyéni cég Magyarországon nem gyakran alkalmazott vállalkozási forma, tekintettel többek között arra, hogy jelentős konkurenciája az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság, amely hasonló jogi környezetben működik, azonban az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság tagjának felelőssége a cég vagyonára korlátozódik és nem korlátlan.

Összefoglaló táblázatok

	Vállalkozói személyi jövedelemadó	Átalányadózás	Egyszerűsített vállalkozói adó	Kisadózó vállalkozások tételes adója
Adófizetési kötelezettségek	szja-előleg negyedévente, vállalk. osztalékalap utáni adó + 14 % eü. hozzájárulás évente	szja-előleg negyedévente	eva negyedévente	tételes adó havonta (bevételehatár átlépésével 40 % évente)
	tb járulékok és szociális hozzájárulási adó havonta	tb járulékok és szociális hozzájárulási adó havonta	tb járulékok és szociális hozzájárulási adó havonta	mentesül a tb járulékok és szociális hozzájárulási adó alól
	nem köteles szakképzési hozzájárulás fizetésére saját maga után	átalányadózással teljesíti a szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettséget	nem köteles szakképzési hozzájárulás fizetésére (kiv. alkalmazottak után)	mentesül a szakképzési hozzájárulás alól

	Vállalkozói személyi jövedelemadó	Átalányadózás	Egyszerűsített vállalkozói adó	Kisadózó vállalkozások tételes adója
Bevallási kötelezettségek	személyi jövedelemadó bevallás (°53) – évente	személyi jövedelemadó bevallás (°53) – évente	egyszerűsített vállalkozói adóbevallás (°43) – évente	nyilatkozat az éves bevételről és/vagy bevallás a 40 %-os adóról (°KATA) – évente
	járadékbevallás (°58) – havonta	járadékbevallás (°58) – havonta	járadékbevallás (°58) – havonta	nem kötelezett járadékbevallás (°58) benyújtására
	szakképzési hozzájárulás bevallása (°08) – havonta (alkalmazottak után)	nincs szakképzési hozzájárulás-bevallási kötelezettsége	egyszerűsített vállalkozói adóbevallásban vallja be a szakképzési hozzájárulást	nincs szakképzési hozzájárulás-bevallási kötelezettsége

	Vállalkozói személyi jövedelemadó	Átalányadózás	Egyszerűsített vállalkozói adó	Kisadózó vállalkozások tételes adója
Nyilvántartás-vezetési kötelezettségek	Szja. tv. szerinti alapnyilvántartás vezetése (naplófőkönyv/ pénztárcönyv)	Szja. tv. szerinti alapnyilvántartás vezetése (naplófőkönyv/ pénztárcönyv)	Eva tv. szerinti nyilvántartások vezetése (pl.: bevételi, adókról és járadékokról szóló)	Elegendő a kiállított számlák és nyugták teljes körű megőrzése vagy Katv. szerinti bevételi nyilvántartás
	Adókötelezettség megállapításához szükséges részletező nyilvántartások (pl.: tárgyi eszközök)	Számlák és más bizonylatok megőrzési kötelezettsége elévülési idő végéig		

	Szociális hozzájár. adó (27 %)	Nyugdíjjárulék (10 %)	Egészségbirt. jár. (4+3 %)	Munkerő-piaci jár. (1,5 %)
Főfoglalkozású egyéni vállalkozó	Min. minimálbér (garantált bérminimum) 112,5 %-a	Min. minimálbér (garantált bérminimum)	Min. minimálbér (garantált bérminimum) 150 %-a	Min. minimálbér (garantált bérminimum) 150 %-a
Főfoglalkozású evás	Min. minimálbér (garantált bérminimum) 112,5 %-a vagy magasabb vállalt összeg után	Min. minimálbér (garantált bérminimum) vagy magasabb vállalt összeg után	Min. minimálbér (garantált bérminimum) 150 %-a vagy magasabb vállalt összeg után	Min. minimálbér (garantált bérminimum) 150 %-a vagy magasabb vállalt összeg után

	Szociális hozzájár. adó (27 %)	Nyugdíjjárulék (10 %)	Egészségbirt. jár. (4+3 %)	Munkerő-piaci jár. (1,5 %)
Heti 36 órás munkaviszony mellett / Nappali tagozatos tanuló	Adóelőleg számításnál alapul vett jövedelem	Járulékalapot képező jövedelem	Járulékalapot képező jövedelem	–
Evás heti 36 órás munkaviszony mellett / Nappali tagozatos tanuló	Evaalap 4 %-a	Evaalap 4 %-a	Evaalap 4 %-a	–
Főfoglalkozású társas vállalkozó is	Adóelőleg számításnál alapul vett jövedelem	Járulékalapot képező jövedelem	Járulékalapot képező jövedelem	Járulékalapot képező jövedelem
Evás, aki után főállású társas vállalkozóként fizetnek járulékot	Evaalap 4 %-a	Evaalap 4 %-a	Evaalap 4 %-a	Evaalap 4 %-a

	Szociális hozzájár. adó (27 %)	Nyugdíjjárulék (10 %)	Egészségbizt. jár. (4+3 %)	Munkerő-piaci jár. (1,5 %)
Kiegészítő tevékenységű egyéni vállalkozó	–	Járulékalapot képező jövedelem	Helyette egészségügyi szolgáltatási járulék	–
Kiegészítő tevékenységű evás	–	Evaalap 10 %-a	Helyette egészségügyi szolgáltatási járulék	–
Kiegészítő tevékenységű, heti 36 órás munkaviszonnyal	–	Járulékalapot képező jövedelem	–	–

Tartalom

Bevezetés	4
Az egyéni vállalkozásról röviden	4
A társadalombiztosítási rendszerről röviden	6
Egyéni vállalkozás alapvető közterhei	7
1. Személyi jövedelemadó	7
a. <i>Vállalkozói jövedelem szerinti adózás</i>	9
b. <i>Átalányadózás</i>	11
2. Társadalombiztosítási járulékok	12
3. Szociális hozzájárulási adó	16
Különleges adózási konstrukciók az egyéni vállalkozások körében	20
1. Egyszerűsített vállalkozói adó (EVA)	20
a. <i>Társadalombiztosítási járulékfizetésre vonatkozó szabályok</i>	21
b. <i>Szociális hozzájárulási adó</i>	23
2. Kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA)	24
Bevállás, befizetés és adatszolgáltatás	30
a. <i>Egyszerűsített vállalkozási adózás eltérő szabályai</i>	31
b. <i>Kata adózókra vonatkozó eltérő szabályok</i>	32
Egészségbiztosítási és nyugdíjellátások	34
1. Egészségbiztosítási ellátások	35
a. <i>Táppénz</i>	35
b. <i>Betegszabadság</i>	38
c. <i>Egészségügyi ellátások</i>	39

d.	<i>Önkéntes egészségpénztár</i>	40
2.	Nyugdíjellátások.....	42
a.	<i>Öregségi nyugdíj</i>	42
b.	<i>Hozzáértartozói nyugellátások</i>	49
c.	<i>Önkéntes nyugdíjpénztárak</i>	51
	Családok támogatása.....	53
a.	<i>Csecsemőgondozási díj</i>	54
b.	<i>Gyermekgondozási díj</i>	55
c.	<i>Gyermekápolási táppénz</i>	57
2.	Személyi jövedelemadóból igénybe vehető kedvezmények	59
a.	<i>Első házások kedvezménye</i>	60
b.	<i>Családi adókedvezmény</i>	61
c.	<i>Családi járulékkedvezmény</i>	63
	Az egyéni cégekre vonatkozó eltérések.....	65
	Összefoglaló táblázatok.....	67

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE